

Vabilo na praznovanje 300-letnice rojstva polihistorja Joannesa Antoniusa Scopolija

Spoštovani strokovnjaki, raziskovalci in ljubitelji narave!

V letu 2023 praznujemo 300 let od rojstva vsestranskega naravoslovca Joannesa Antoniusa Scopolija (1723–1788), ki je med letoma 1754 in 1769 kot prvi rudniški zdravnik delal v Idriji. Poleg tega, da je preučeval bolezni in socialno stanje idrijskih rudarjev, je veliko svojega časa posvetil raziskovanju narave Kranjske. Popisoval je rastline, glive in živali ter objavil dela, s katerimi je Kranjska (in s tem Slovenija) postala poznana po svetu. Vrste je poimenoval v skladu z načeli, ki so še danes uveljavljena v moderni naravoslovni znanosti. Bil je pravi polihistor, saj se je ukvarjal tudi z mineralogijo in paleontologijo, agronomijo, veterino, medicino, farmacijo, kemijo in gozdarstvom.

ČETRTEK, 1. 6. 2023, ob 12.00, Prirodoslovni muzej Slovenije Tiskovna konferenca ob začetku praznovanja 300-letnice rojstva Joannesa Antoniusa Scopolija in slavnostno odkritje doprsnega kipa Joannesa Antoniusa Scopolija

Na tiskovni konferenci bo predstavljen program tridnevnega praznovanja Scopolijevega jubileja in spremljevalni dogodki, ki bodo potekali med letom. Prirodoslovni muzej Slovenije bo izdal priložnostno osebno znamko, Filatelistično društvo Ljubljana pa bo v muzeju pripravilo manjšo razstavo. Na večernem dogodku bo v prvem nadstropju muzeja odkrit Scopolijev doprsni kip. Več o dogodkih: www.pms-lj.si

PETEK, 2. 6. 2023, ob 10.00, Galerija Magazin v Idriji Mednarodni strokovni posvet ob 300-letnici rojstva polihistorja Joannesa Antoniusa Scopolija

Strokovnjaki z različnih področij bodo predstavili Scopolijevo delo in življenje. Dogodek bo popestril kratek kulturni program. Posvetu bo sledil voden sprehod po Scopolijevih poteh v okolici Idrije.

2. 6.–9. 6. 2023, Galerija Magazin Idrija Gimnazija Jurija Vege Idrija, Prirodoslovni muzej Slovenije, Mestna knjižnica in čitalnica Idrija Likovna razstava Scopolijeve naravoslovne dediščine

Maja Šubic, Akvarelni herbariji razsvetljenskih botanikov; Likovni izdelki dijakov, nastali v okviru Kulturnih maratonov na Gimnaziji Jurija Vege Idrija, posvečenih Scopoliju: Življenje A. J. Scopolija v stripu, mentor Martin Ramoveš; freske na lehnjaku, mentorica Maja Šubic; portreti v glini, mentorica Tamara Bregar.

SOBOTA, 3. 6. 2023, ob 17.00, Botanični vrt Univerze v Ljubljani Slavnostno odkritje doprsnega kipa Joannesa Antoniusa Scopolija

Vodenje po Scopolijevi učni poti ter predstavitev monografije o njem. Več o dogodku: www.botanicni-vrt.si

PROGRAM mednarodnega strokovnega posveta ob 300-letnici rojstva polihistorja Joannesa Antoniusa Scopolija

Petek, 2. 6. 2023, ob 10.00, Galerija Magazin v Idriji (Ulica sv. Barbare 5, Idrija;
<https://www.idr.sik.si/si/menu/111/galerija-magazin>)

9.00–10.00 *Prihod in registracija gostov*

Glasbeni uvod: Marta Močnik Pirc (sopran), Janez Jocif (čembalo);

Henry Purcel - Music for a while, Claudio Monteverdi - Si dolce e l'tormento

10.10–10.25 *Pozdravni nagovori:*

Tomaž Vencelj, župan Občine Idrija

Prof. dr. Gregor Anderluh, direktor Kemijskega inštituta in član SAZU

Organizatorji: dr. Jože Bavcon (Botanični vrt Univerze v Ljubljani), dr. Miha Jeršek

(Prirodoslovni muzej Slovenije) in Martina Peljhan (Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija)

Prihod Scopolija v Idrijo, kratek skeč, Gimnazija Jurija Vega Idrija

10.30–10.45 *dr. Janez Šumrada (veleposlanik): Scopoli na Kranjskem / Scopoli in Carniola*

10.45–11.00 *dr. Jože Čar (Muzejsko društvo Idrija): Idrijski rudnik v času Scopolija / The Idrian Mercury Mine in Scopoli's time*

11.00–11.15 *prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec (Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani):*

Idrijski rudniški zdravnik Giovanni Antonio Scopoli in njegovo zdravniško delo / Giovanni Antonio Scopoli – physician of the miners in Idrija

11.15–11.30 *Peter Konečný, PhD. (Slovak Mining Archive in Banská Štiavnica): Giovanni*

Antonio Scopoli as Professor of Chemistry and Mineralogy at the Mining Academy Schemnitz (Banská Štiavnica), 1769-1777

11.30–12.00 *ODMOR, predstavitev razstave dijakov Gimnazije Jurija Vege*

12.00–12.15 *dr. Nada Praprotnik, dr. Jože Bavcon, dr. Blanka Ravnjak (Botanični vrt Univerze v Ljubljani): Botanično delovanje J. A. Scopolija na Kranjskem / Botanical work of J. A. Scopoli in Carniola*

12.15–12.30 *prof. dr. Jernej Jogan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani): Kako brati Scopolijevo floro danes? / How to interpret Scopoli's flora today?*

12.30–12.45 *prof. Marianne Klemun, PhD, (Department for History, University of Vienna):*

Competition versus cooperation: career paths of naturalists in the Habsburg monarchy of the 18th century. A story between J. A. Scopoli and N. J. Jacquin

12.45–13.00 *dr. Nada Praprotnik, dr. Blanka Ravnjak, dr. Jože Bavcon (Botanični vrt Univerze v Ljubljani): Prenos znanja od Scopolia preko Wulfena do Hladnika / The transfer of knowledge from Scopoli via Wulfen to Hladnik*

13.00–13.15 *dott. Mariacristina Villani, PhD (Botanični vrt Univerze v Padovi / Botanic Garden of the University in Padova): From big to small: Scopolian plant species in the world and in the Botanical garden of Padua*

13.15–13.30 *prof. Fabrizio Martini, PhD, Francesco Boscutti, PhD, prof. Valentino Casolo, PhD (University of Udine): The contribution of G. A. Scopoli (1723-1788) to the knowledge of the flora in Friuli Venezia Giulia*

13.30–13.45 *Andrej Piltaver (Inštitut za sistematiko višjih gliv): Dva bisera Scopolijeve dediščine / Two perls of Scopoli's heritage*

13.45–14.30 **KOSILO**

14.30–14.45 *doc. dr. Al Vrezec (Prirodoslovni muzej Slovenije in Nacionalni inštitut za biologijo): Ornitološko delo Joannesa Antoniusa Scopolija / Ornithological work of Joannes Antonius Scopoli*

14.45–15.00 *Gregor Aljančič (Jamski laboratorij Tular): Scopoli in človeška ribica (Proteus anguinus) / Scopoli and the olm (Proteus anguinus)*

15.00–15.15 *prof. dr. Boris Kryštufek (Prirodoslovni muzej Slovenije in Znanstveno-raziskovalno središče Koper): Scopolijeva sled v mamologiji / Scopoli's legacy in mammalogy*

15.15–15.30 *Janez Gregori (upokojeni sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije): J. A. Scopoli in njegov prispevek na čebelarstvu / G. A. Scopoli and his contribution to beekeeping*

15.30–15.45 *mag. Matija Križnar (Prirodoslovni muzej Slovenije): Scopolijev pogled na geološko dediščino Kranjske / Scopoli's view of the geological heritage of Carniola*

15.45–16.00 *prof. dr. Franc Perdih (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani): Delovanje Joannesa Antoniusa Scopolija na področju kemije in njegov pomen za Slovenijo / The work of Joannes Antonius Scopoli in the field of chemistry and his importance for Slovenia*

16.00–16.15 **ODMOR**

16.15–16.30 *Maja Justin Jerman (Gimnazija Jurija Vega): Kako med dijake zasejati zanimanje za lokalno dediščino, natančneje za Scopolija / How to plant the seeds of interest in local heritage, specifically Scopoli, among students*

16.30–16.45 *dr. Ali Žerdin (Časopisna hiša Delo): Scopoli, državljani Republike pisem / Scopoli, a citizen of the Republic of letters*

16.45–17.00 *Mira Hodnik (Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji): Scopoli v arhivskem gradivu Rudnika živega srebra Idrija / Scopoli in the documents of the Idrija Mercury Mine*

17.00–17.15 *Ivana Leskovec (Mestni muzej Idrija): Scopoli v Idrijskih razgledih / Scopoli in the Idrijski razgledi journal*

17.30–19.00 **Po Scopolijevih poteh od Švice do Scopolijevega vrta:** Ogled botanične razstave akademskega slikarja Rafaela Terpina, Scopolijevega spominskega vrta in Kamšti.

Za udeležbo na simpoziju so obvezne prijave do **30. maja 2023** na: Martina Peljhan, Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, e-naslov: martina.peljhan@cudhg-idrija.si

Vabljeni, da se v slovenskih botaničnih Atenah spomnimo velikega naravoslovca!

Sodelujoči pri organizaciji:

Botanični vrt Univerze v Ljubljani, Prirodoslovni muzej Slovenije, Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Muzejsko društvo Idrija, Občina Idrija, Gimnazija Jurija Vege Idrija, Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Mestni muzej Idrija